
VELKÝ PRŮŠVIH

„To se mi snad zdá,“ povzdychne si máma. Sedí na Martinově posteli, v rukou otevřenou žákovskou knížku. Nechápavě si stále dokola čte červenou poznámku s několika vykřičníky, kterou Martin přinesl ze školy. „Proč jsi to, propána, udělal?“

Martin mlčí. Na tuhle otázku nedovede odpovědět ani sám sobě. Sedí na posteli se skrčenýma nohama, rukama si objímá kolena.

„Tak můžeš mi to vysvětlit?“ máma zvyšuje hlas. „Jak si můžeš dovolit napsat si sám omluvenku? Kde jsi byl?“ Martin pořád mlčí, a to mámu ještě víc rozčílí. „Slyšíš?“ zacloumá se synem.

„U řeky,“ zamumlá Martin.

„U řeky?“ podiví se máma. „Co jsi dělal u řeky, když jsi měl být ve škole?“

Martin by to mamince rád vysvětlil, ale neví jak. Prostě se mu do školy najednou nechtělo... pochopila by to?

„Do školy se musí,“ uzavře máma zamračeně. „Každý má na světě svoje povinnosti, které musí plnit! Děti chodí do školy, dospělí do práce. Jak by to vypadalo, kdyby si každý dělal, co chce? Pekaři by přestali péct chleba,

doktoři operovat, zedníci stavět domy. To přece nejde! A to, co jsi udělal, Martine, je podvod. Víš, že jsi vlastně porušil zákon?“

Máma vstane a odchází do kuchyně, ale ve dveřích se ještě otočí a se zdviženým prstem Martinovi pohrozí. „Tohle musím říct tátovi, to je vážná věc. To není, jako když jsi ztratil bačkory nebo zlomil kružítko. Počítej s tím, že tě musíme potrestat.“

Máma zavře dveře a Martinovi je hůř, než kdyby na něho křičela. Podvod! Zákon! Má najednou pocit, že ho máma nemá ráda jako dřív! A táta je přísný, to nebude jen tak! Když byl malý, táta mu naplácal na zadek, ale čím je starší, tím jsou tresty horší. Táta už ho dávno nebije, až na občasné pohlavky za ucho, ale mnoho zakazuje. Táta dokáže přesně vystihnout, co Martina baví, a jakmile zlobí víc, než je zdrávo, zakáže mu to. Přesně takhle čas od času zmizí Martinovi kolo, brusle nebo má přísný zákaz televize a počítačových her. Pak mu nezbývá nic jiného než sedět v pokojíku u stolu nad otevřenou učebnicí a okusovat tužku. Anebo ještě tak dokola opakovat stupnice na trubku, na kterou se učí hrát. Táta je neoblomný, nikdy mu žádný trest neodpustil.

Večer, když se táta vrátí z práce, je v Martinovi malá dušička. Sedí ve svém pokoji na posteli a listuje časopisem. Nedokáže se vůbec soustředit. Obrázky se mu míhají před očima a napjatě poslouchá, co se ozývá z kuchyně. Táta něco povídá mamince, potom dlouho telefonuje. Martin pochopí, že má zřejmě nějaké starosti v práci, ale víc nic. Když se otevrou dveře pokojíku, škusne sebou.

„Večeře,“ řekne máma a prstem na ústech naznačí, že má být Martin tiše. Táta má nejspíš špatnou náladu

a není radno ho rozčilovat něčím dalším. Martin pochopí, že se jeho omluvenka neomluvenka dneska řešit nebude.

U stolu proto sedí jako myška a poctivě žvýká každé sousto. Snaží se hledět pouze do talíře, připadá mu, že má svůj průšvih napsaný na čele.

„Nejsi moc hodný?“ zeptá se najednou táta. „Jindy brebentíš jako stará indiánka, a teď mlčíš jako pravý indiánský náčelník. Co se stalo?“

„Nic,“ uhne Martin očima a rychle si strčí do pusy takový kus masa, že má co dělat, aby ho spořádal.

Táta se naštěstí dál nevyptává, rychle sní večeři a usedne v obývacím pokoji k počítači. Znovu a znovu s někým telefonuje. Máma sklízí nádobí a Martin zmizí v koupelně. Rychle se umyje, převlékne se do pyžama a v pokojíku vleze pod peřinu, i když je teprve půl deváté večer. Ani ho nenapadne smlouvat, že se chce koukat na televizi jako jindy. Pevně tiskne oční víčka k sobě, ale ne a ne usnout. Který čert mu napískal, aby šel k řece? myslí si mrzutě. Hlavou se mu míhají všichni čerti, jaké si jen dovede představit. Malí, chundelatí, s krátkými ocásky a legračními růžky, ale i ti velcí, mohutní a strašidelní, s dlouhými rohy a ostrým kopytem. Cení na něho zuby, vyplazují jazyk a posmívají se mu: „To jsme tě napálili, chachacha, tos tomu dal, blebleble, peklo tě nemine, hlupáku!“ Když se v pokoji nečekaně otevřou dveře, Martin sebou trhne.

„Ty nespíš?“ Táta rozsvítí a usedne k Martinovi na postel. „Nesu ti něco ukázat.“

Martin se posadí a překvapeně se dívá, co mu táta pokládá na peřinu. Potápěčské brýle, šnorchl a ploutve!

„Rozhodl jsem se, že tě letos konečně vezmeme

k moři,“ usmívá se táta. „A protože povalování na pláži nesnáším, naučím tě potápět se. Maminka se může opalovat, co hrdlo ráčí, a my budeme hledat mořskou pannu,“ mrkne na syna.

Martin radostně vyskočí a začne si hned potápěčskou výstroj nasazovat. „To je skvělý, táto!“

„Telefon,“ objeví se máma a podává manželovi hrající mobil.

Táta se rychle zvedá a s mobilem u ucha odchází z pokoje.

„Moc se neraduj, Martine,“ řekne máma vážně. „Jestli dostaneš na vysvědčení dvojku z chování, jak povídala paní učitelka, piš si, že žádné moře nebude. Znam tátu.“

Martinova radost okamžitě pohasne. Zklamaně sundává ploutve z nohou. Máma má pravdu. Ztracený pátek!